

Հրատարակվում է ամեն օր բացի երկուշաբթի և տոն օրերից:
Հարկվան փինն է 10 օտրի:
Առանձին նամարներով խրատարակվող 3 կոպ.

Խմբագրատունը բաց է ամեն օր բացի կիրակի և տոն օրերից:
Առաւօտեան 10-2 ժամը կ'ըսորից յիտ:

Փաստաբարձարտոյի պիտոմ են ուղղակի խմբագրութեան հն. տնայ կապով. En red. rasem: «Mezgh Aghastan», ou Tzghastan, kout Rédaction de «Meghou Haïastani», à Tiflis (Caucase).

Խմբագրութեան ուղղած թէ յոգանմանք ու թէ նամակները պէտք է պարզ գրուած լինին գրողի ստորագրութեամբ և հասցեով: Խմբագրութեանը կարող է փոխանակ, ուղղել և կրճատել յոգանմանքը: Խմբագրութեանը իր վերայ չէ ստանալ յիտ ուղարկել յոգանմանքը և պահում է երկու ամիս մինչև ցարձանը:

Խմբագրութեանը համար վճարում են ամեն մի րոտին 1/2 կոպէկ:

Խմբագրութեանը քննութիւնը ան խմբագրատանը եւ պ. Բ. Ծանփեղեանի պատկերման:

Խմբագրութեանը քննութիւնը ան խմբագրութեանը և օտար լեզուներով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՔՍԱՆԵՒԶՈՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.

Հայկական խնդիր.
Ազգային. — Քաղաքական ղեկավարից:
Քաղաքական. — Քաղաքական ղեկավարից:
Քաղաքական. — Քաղաքական ղեկավարից:
Քաղաքական. — Քաղաքական ղեկավարից:
Քաղաքական. — Քաղաքական ղեկավարից:
Քաղաքական. — Քաղաքական ղեկավարից:
Քաղաքական. — Քաղաքական ղեկավարից:
Քաղաքական. — Քաղաքական ղեկավարից:
Քաղաքական. — Քաղաքական ղեկավարից:

ԹԻՖԼԻՍ, 10 ՅՈՒՆԻՍԻ 1881 թ.

Այնքան ձգձգվեցաւ Բեր-լինի դաշնագրութեան յոգանմանքի իրագործումն, այնքան դժուարութիւններ առաջ բերվեցան Չէրնոգոր-րիայի և յունական հարցերի իրագործման վերաբերու-թեամբ, որ հասարակութեանց մէջ մի տեսակ տարակուսու-թիւն է ընկել դաշնագրու-

թեան ճշդութեամբ կատար-վելու մասին, ուստի և շա-տերը յուսահատվել են հայ-կական հարցի արդիւնաւոր-ելքի մասին: Յայտնի բան է, սոքա այնպիսի անձինք են, որոնք ճիշդ տեղեակ չեն քա-ղաքականութեան կարգին և կանոնին:

Տէրութեանց դաշնագրու-թիւնն անկատար մնալ չէ կա-րող, որովհետեւ այդ համա-հաւասար պիտի լինէր նոցա բարոյական նշանակութեան կողմանէ անանկանալուն: Բայց հարկաւոր է, որ ամեն կող-մանէ անանկ Տաճկաստանը անանկ հանէ եւրոպական տէրութիւնը:

Այդ խելքից դուրս երե-ւոյթ է:

Մենք կարծում ենք, որ հայկական հարցը քննել չէ կարող, նա պէտք է մի կերպ լուծվի: Այս լուծման եղա-նակի մէջ միայն կարող են փոփոխութիւնք տեղի ունե-նալ, նայելով հանգամանքնե-րին, որոնք ի կշիռ կ'առնուին հարցի որոշման ժամանակ:

Խօսք չը կայ, որ հարցը վճռելու համար հարկաւոր են շատ տեղեկութիւնք, որոնք և ահա երկու տարի է, որ հա-ւաքվում են, իբրեւ նիւթ: Վի-ճակագրական տեղեկութիւնք թէ՛ Տաճկաստանի բնակչաց մասին, թէ՛ սոցա բարոյական և նիւթական վիճակի մասին, թէ՛ Հայաստանի իւրաքան-չիւր տարրի մտաւոր կարո-ղութեան մասին, թէ՛ նոցա

նշանակութեան մասին երկրի ապագայ զարգացման համար շարունակ ժողովում են թէ՛ տաճկական կառավարութիւնն և թէ՛ եւրոպական տէրու-թեանց ներկայացուցիչները: Տաճկահայաստանում և թէ՛ նոյն իսկ հայ պատրիարքա-րանն, որ հազորդ էլ է այն թէ՛ Բ. Դրան և թէ՛ եւրոպա-կան գեսպաններին:

Ամբողջ տեսութեան երեւե-ցան միայն Հարստահարու-թեանց մասին, որոնք խան-գարում են Տաճկահայաստա-նի կանոնաւոր տնտեսական զարգացումն. ուստի և ան-հրաժեշտ են անում շուտա-փոյթ բարենորոգումներ երկ-րի յառաջադիմութեան հա-մար: Մի՞թէ կարող է Տաճ-

կաստանն ասել, որ ինքը չէ ցանկանում այդ թշուառ երկ-րի բարօրութիւնն և զարգա-ցումն: Միայն այս հանգա-մանքը կարող է դժուարացնել հայկական հարցի որոշումն, հակառակ ցանկութեան դաշ-նագրութիւնը ստորագրող տէ-րութեանց, որոնք դժուար թէ կանեն Տաճկաստանի հան-դէս բերած դժուարութեանց առաջ, որովհետեւ բարենո-րոգմանց հարցի իրագործման խնամակալութիւնն իրանց վե-րայ են առած և նոցանից շատերի շահերը կապուած են այդ բարենորոգմանց հետ:

Այսպէս հայկական հար-ցը պէտք է շուտով զարթի և կան նշաններ, որոնք գու-շակել են տալիս, որ նորա

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՆԻՒԵՐԿԻ ԱԶՔԱՏԸ

— Չէք ցանկացել արդեօք սուրբ Յով-հաննիսի ընկերութեան դիմել:

— Ո՛չ:

— Նոքա, կարծեք, օգնում են նե-ղացածներին, շարունակեց կոմիտեիցը, թէպէտ ինքն էլ շատ փոքր էր հաւատ-ընծայում այդ միջոցին: Նոքա թէպէտ բազմաթիւներ չեն, բայց փոքր զանա-զանութիւն կայ դոցա մէջ:

— Իրան է, այդ գրեթէ չուրորովին մի-նային է:

Աղքատը, ինչպէս երևում էր, իսկի հպարտանում չէր իր բազմաթիւ լինելով, որ նորա կրօնական ազատամտութեան ապացոյցն էր: Բայց Տէրութեան մեծ ծաղրածութիւն դառաւ նորա խօսքերի մէջ:

Իսկ ամենազարմանալին այն էր, որ ողորմելի աղքատը իսկի չէր գտնա-ւում իր նոքա առաջին անգամ մի-մեանց հանդիպեցան—փրկապտու մի փոքր ծուռ աչքով նայեցաւ աղքատի վերայ և հաւատ չ'ընծայեց նորա արտիք-ըղիւսած խօսքերին, բայց այսմիան նորա յուսահատութիւնը, որի մէջ ոչինչ ա-րուեստականութիւն չ'երեւեաւ, իսրը զրօշմեցաւ նորա արտում:

— Վարդն է ձեր այգիսի դրու-թիւնը, շարունակեց Տէրութեան մի րոպէ լուելից յետոյ:

— Չը գիտեմ:

— Ինչպէս թէ չը գիտեմ:

— Իրան որ չը գիտեմ. ես կարող չեմ հաստատ ասել ձեզ, թէ երբ էի արդեօք քնած վերջին անգամ անկողնումս իբրեւ-մին ես գտնում էի այն կամ այս պա-րագրումը, բայց յետոյ կրկին անգործ էի մնում: Պարագիւմներ չ'ունենալը սար-սափելի բան է: Անգործութիւնը, կար-ծես, մի ցաւ է, որից յոյս ունես մի օր ազատուելու, բայց երբ մարդս յիշաւի հիւանդ է, նա անկողին ունի—իսկ ա-ռանց ցաւի ժամանակ մարդս զուրկ է մահճից:

Աղքատի այդ միտքը շատ ծաղրալի թուեցաւ Տէրութեան և նա, ցանկանա-լով համակրութիւն ցոյց տալ նորան, ծիծաղեց:

— Թող սուէք ինձ, ասաց նա, մի գործ կատարել ձեզ համար, տեսնելով որ ան-կարելի է չ'օգնել այդ մարդուն: Ու-զում էք մի բանով վերանորոգել ձեր ոյժը:

— Մի՞թէ արդէն ձեր ճաշի ժամն է, ուրախացած հարցրեց ողորմելին, ծած-կելով իսկոյն իր զգացմունքը: Այո՛ . . . հանգիստ չարունակեց նա,— ես շատ կ'ու-զէի մի բան ուտել: Եւ նոքա երկունս ի միասին Տէրութեան անձրեակալի տակ յետ դարձան: Ուղեցոյցը ծանրացրեց իր գնացքը, որովհետեւ նորա ընկերը հա-զիւ հազ կարողանում էր փոխել քայլերը:

— Խնդրեմ ասացէք ինձ, ինչպէս է ձեր անունը:

— Փրկապտոս էրն, պարոն:

Տէրութեան հիացած մնաց. աղքատի պատահական անուանակցութիւնը աւելի սերտ կապ գցեց նոցա մէջ. բայց որով-հետեւ նախանձելի չէր այդպիսի անուա-նակից ունենալը, ուստի և ասաց, որ իւր անունը Տէրութեան է: Յետոյ կոմիտեիցը հարցրեց իր խօսակցին, թէ Նիւ-Եօրկի մէջ է արդեօք նա ծնունդ:

— Այո, պատասխանեց էրնը, այն փո-ղոցում, որ դուք պիտի միտը չ'ունենաք, պատճառ. որ նա էլ այժմ չը կայ: Ես բաղդաւոր անցկացրի մանկութիւնս, մենք ոչինչ նեղութիւն չը տեսնեց, մինչ-չն որ հայրս կենդանի էր: Բայց, աւանդ, նա ոչինչ չը թողեց մեզ իր մահից յետ:

— Ինչով էր պարագում ձեր հայրը:

— Նա նաւագետ էր:

— Մի վաճառական նաւի պաշտպան:

— Ո՛չ, նա նաւագետ էր պատերազ-մական նաւատորմիցում: Եթէ նա կին-դանի մնար—իհարկէ որ ես նաւաստի կը դառնայի—բայց նա վախճանվեցաւ և ես ստիպուած էի մի արհեստ գտնել ինձ համար, ես փայտի վերայ փորագը-րող դարձայ:

— Ի՞նչ էր ձեր քամրաղդութեան պատ-ճառը:

— Գործս յաջողութիւն չ'ունեցաւ և ես պատերազմ գնացի: Այն ժամանակից սկսած գործքերս վատ գնացին: Ապրե-տամբները ինձ գերի առան և կէս տարի պահեցին իրանց մօտ: Եւ դառնալով:

Այսպէս խօսելով հասան նոքա հինգ-երորդ փողոցի վերջը, ուր Տէրութեան ընտրեց մի հասարակ, բայց մաքուր պանդոկ և նոքա նկուս մօտ:

— Մենք մի փոքր նախաճաշիկ կ'ու-տնեք այստեղ, ասաց կոմիտեիցը. ինչ կը խմէք դուք, կամենում էք էլ:

— Շտորակալութիւն, մի՞թէ դուք էլ էք խմում:

— Այո՛:

— Ես սուրճ կը նախադասէի:

Տէրութեան ուղեցաւ փորձել, որ խա-նայ աղքատի սովորութիւնները: Բայց էրնը բոլորովին կասկած չը տարաւ. ինչ խմիչք էլ չ'առաջարկեց նորան կոմիտե-իցը, նա ամենից հրաժարվեցաւ:

— Ամեն խմիչքից նախադասելն սուր-ճը սովորեցայ ես գինւորութեան ժա-մանակ:

Երբ Տէրութեան ուսում էր պահանջած ըրֆիշէքսը, էրն սկսեց խօսել պատե-րազմում անցկացրած օրերի վերայ: Նա պատմում էր այն տանջանքների մասին, որ կրել էր իր գերութեան ժամանակ. ինչպէս նա քանի մի գրեթէ գետնի վե-րայ բաց երկրքի տակն էր քնել ուրիշ գերիներին հետ ի միասին, որոնք մէկմէ-կի վրայ ածած էին և ինչպէս նա մա-հուան ձեռքից աղատեց իր զուլթը, բայց ամենից շատ շարժարուեցաւ նա սովից:

— Հենց, որ քունս կը տանէր, ասում էր նա, իսկոյն երազում տեսնում էի թուժ էի աւելի սոված:

— Աւելի լաւ կը լինէր, ասաց Տէր-

րութեան, որ սպանէին ձեզ:

Ի՞նչ արած. ապտտամբներն էլ կուշտ չէին ամեն օր: Բայց որքան դարմանա-լի բազմ. այստեղ Նիւ-Եօրկումն էլ ես ստիպուած եմ կրել նոյն տանջանքները: Կարծեք, մարդը, որ կուտէ էր 'հայ-րենիքը պահպանելու համար պիտի ի-րաւունք ունենար այդ վշտերից ազատ մնալու . . .

— Կարող չէք արդեօք թողալ ստանալ, ասաց կոմիտեիցը:

— Ո՛չ, վերք թող էր: Իսկ եթէ սպա-նէին ինձ, իհարկէ որ այն ժամանակ թողալ կը տային . . . եթէ միայն ստա-ցող լինէր:

Այդ հանաքը ապացոյց էր, որ էրնի քէֆը մի փոքր բացուել էր. դուք դա և կշտանալու աղեղեցութիւնն էր: Այն արագութիւնն, որով աղքատն ոչնչաց-նում էր բիֆշէքսը և կանաչեղէնը, ճարտարապէս վկայում էին, որ նա ամեն օր չ'ունի կերակուր:

Երբ ճաշը վերջացաւ և հատուցվեցաւ փողը, անկարելի էր ձեր գինւորին ա-ռանց որ և իցէ օգնութեան թողնել: Տէրութեան տեսնելով, որ աղքատը չապի-կի տեղ ունի մի կտոր բան հագած, գնեց նորա համար մի տաք չապիկ. բա-ցի սորանից նա տուեց նորան ընթրիքի և քնելու տեղի փողն և վերջապէս հե-ռացաւ նորանից, հրաբխելով էրնին միւս օր առաւօտը վաղ իր մօտ:

(Կը շարունակվի.)

ընդհանուր ծնողներից նրանց զաւակները երկրի ընդհանուր շահի համար կարծես մանուկները ազգի զաւակները չեն, իրանց ծնողների զաւակները լինելուց յետոյ Բաւա- կան է այս խնդր Զրանսիան դիտ- մամբ խաւարի մէջ պահել - այդ Դաւադօնների և կաթողիկոսական քաղաքականութիւնն էր - իսկ այս- ժամ երբ հանրապետութեան դրո- շակի տակ այս մեծ ազգը չնչն է սկսել նրան լուստարութեան անդա- դարար կերակուրն է պահաւ կազ- մաւորելու համար:

Այս խնդրի կարեւորութիւնը մի- ուր չէ հերքել և ես պարզ կը հա- մարեմ նրանց ե.բ. և ձեռն հաղոր- դելու:

Գրականական աշխարհում երկու նշանաւոր երեւոյթ կան այս շարքի մէջը Վիկտոր Զիւգոյի նոր հեղինա- կութիւնն է «Les quatre vents de l'esprit» վերնագրով միւսը Վիտորէի մահն է:

Վիկտորի բանաստեղծ Վիկտոր Զիւգոն, որը «Բիւրեղակ» լցրեց աշխարհ, դեռ գրում է: Նրա 80 տարեկան հասակը դեռ չի թուա- ցրել մէջ նրա ահաւելի երեւակաւու- թիւնը ու նրա նկարը:

Այն փառաւոր տօնը, որը կա- տարեց ամբողջ ֆրանսիայում և որի նմանը - ինչպէս հաւատարմութիւնն են - մի բանաստեղծ չի տեսել կարծես պիտի վերջ տար այս մա- շտած պօէտին: Նրա անունը արդէն մի փողոցի է սկսեցականացրած, - պատիւ, որը մեծ մարդիկ միայն մահից յետ են ստանում: Վիկտոր Զիւգոն դեռ կենդանի է, դեռ գրում է: Ես դիտարկութիւն Զիւգոյի այս երկու մեծագիւր հատորները քննե- լու ու այն պատճառով որ Վիկտոր Զիւգոն գրութեանը քննելը անի- բաւութիւն կամ փոստհոգութիւն է, այլ նրա համար, որ ժամանակ չու- նեցայ կարգաւ: Վիտոր միայն, որ բանաստեղծի հեղինակութիւնները այլ ևս զարգալու չեն կազմում գրականութեան մէջ, որ ժողովուր- ղը արդէն ստան է նրանից: Զիւ- գոն վերջին զորքի զաւակները յայտ- նի լինելով պարզ է, որ 1881 թ. Վի- լիգոն միւլիոն 30-40 թուական- ների բանաստեղծ է, նրա վրայ կէս դար առանց ազդեցութեան է անցել, նա դեռ միւլիոն կրկնութեան տիրն է: Զիւգոնների նման բանաստեղծների զարբ անցաւ, նրանց հանդիստ է հարկաւոր, նոր ուղղութեան մէջ օ- ղային ամբողջութեամբ ղեկավար և տի- եգրական երեւոյթներով զբոսը լց- նել մի անժամանակից երեւոյթ է: Վիկտոր Զիւգոն անցեալ տարվայ «Ane» պօէտան հասկացրեց ամենքին, որ այս բանաստեղծը վարդուց արդէն խաղացել է իր դերը, որ նա ան- ցեալի դերասան է և նոր դրական թեմի վրայ նրա համար դեր չը կայ: Երբեմն մեծ բանաստեղծը փոքրա- ցաւ և նրա գրվածները ծիծաղելի հակասութիւնն էր դարու ընդհանուր գրական ուղղութեանը, ուղղու- թիւն, որը գիտութիւնը տիրապե- տելուց յետոյ, իր փրկարար զօրու-

թիւնը սփռում է գրականութեան, բանաստեղծութեան, կեանքի, բա- ղաբանութեան վրայ: Վիկտոր Զիւգոն մեծ է իր բնական, ժամ- է արդէն նրան ֆրանսիական կա- սիկների շարքը անցնել և նա յա- չի անում, որ ամեն տարի վեր է կենում իր գերեզմանից ու իր ակար- ուղեղը շարժում: Վիտորէն նրա ժամանակակիցն էր (երկուսն էլ համարեա մի տարում են ծնվել - 1802-ին), նրա հակադրութիւն է ներ- կայացում և այս երկու անձների զաւակներն են համեմատութիւնը հասկացում է մեզ իսկ ինչ կա- ռույ է լինել մարդիկ դատարարու- թիւնը, ուղղութիւնը: Վիտորէն, Կոնտի աշակերտը, դրական ուղղու- թեան ներկայացուցիչն էր Վիկտոր Զիւգոն, իմ է կարելի է այսպէս ասել: Հիւանդութեան երեւակաւութեան ուղ- դութեան պարագային էր:

Ես խոստանում եմ մի քանի խօսք ասել Վիտորէի գործունեու- թեան մասին:

Ալեքսանդրայից (Նիկիտոս) գրում են, որ ֆրանսիան նախ է բերել կար- միր ծովի վերայ Աստանան բերանի մօտ մի նաւահանգիստ 60,000 ֆրանկով:

Փարիզից հաղորդում են, որ սենյակի վիճիւր ընտրութեան վերանորոգութեան մասին վերաբերում են նախագահ Գիւ- վիի ազդեցութեամբ: Վաւառի գործա- կալութեան Թունիսից հաղորդում են, որ ֆրանսիայի ներկայացուցիչ Ռուս- տանը յայտնեց օտար տէրութիւնների ներկայացուցիչներին, որ բնիկ կառա- վարութիւնը յանձնել է նրան նրանց մէջ յարաբերութիւններին վերահասու լինելու: Գերմանիայի ընդհանուր-հիւ- պատուը իսկոյն իւր համաձայնութիւնը յայտնեց, միւս հիւպատոսները շնորհա- տրեցին Ռուստանին, բայց պատասխա- նի համար սպասում են իրենց կառա- վարութիւնների կարգադրութիւններին, իտալական ընդհանուր-հիւպատոսը դեռ չէ պատասխանել:

«Köln. Zeit.» լրագիրն ասում է, որ շուտով կը հրատարակել իշխան Նապո- լէոնը մի հրովարտակ, որի մէջ նա ամեն բանապարտանքներին հրաւիրում է իւր զրօշակի տակ լինելու ընտրութեան հա- մար:

Փարիզից հաղորդում են, որ լուր է տարածուել թէ ֆարր, կազօ և Կոնս- տան պաշտօնեաները հեռանում են պաշտօնեութիւնից: Գամբետտան պա- քամաւորների ժողովի նախագահութեան պաշտօնից հրաժարուել է:

Վիեննայից հաղորդում են, որ Բու- ղարիայի իշխանը հրատարակեց մի հրա- ման պատերազմական դատարաններ հիմ- նելու և պատերազմական ժամանակի օ- ղնչների գործադրումը խոստարար աս- տիճանաւորների գէտ:

Լոնդոնից հաղորդում են, որ տէրու- թիւնները միաձայն վճռել են չը թողնել իշխան Ալեքսանդրին ձգել զար:

Անգլիական պատմաւորների ժողո- վում պաշտօնեայ Հարկուրտը հաստա- տեց, որ փորձ է եղել լիվերպուլի քա- ղաքային տունը պայթեցնելու, կալա- նաւորութեան երկու մարդիկ, որոնք առանձնակից զինուած էին, նրանք իրանդայիներ են և մէկը նոր է կել: Ա- մերիկայից:

«National Zeitung» թերթում հրատա- րակվող լրագիրը գրում է, որ ֆրանսի- ան գիտնական հանապարհորդութիւնը անցաւ Նիւրնբերգ յետոյ, որի նպատակն էր գտնել հանապարհ Սահարայի մէջով Ալժիրիայի և Սենեգալի կաշտեանների մէջ, իսկոյն նկատելի էին Ալժիրիայի և նրան հարեան երկիրներում բնակվող ցեղերի մէջ խոսովութեան չարժուածը, որը գնալով տարածվում էր: Կարծիք չը կայ, որ Ուլէ-Սիւր-Զէյն զօրաւոր ցեղը, որը Ալժիրայի հարաւային արեւելեան կողմը և նրան մօտիկ Սահարայի օազիսներում մեծ հեղինակութիւն ունի, մտածում է ապստամբել ֆրանսիացիների դէմ, առա- ղակներ, քննադատ ֆրանսիայի և նրա խոսակի սպանողների աշակերտութեամբ, Ժէրիվիլի մօտ միւս խմբի օժնակները նախագէս, ինչպէս մօտերում Շէլլայի մօտ Իպօլէտի խմբի կրած պար- տութիւնը պարզ ապացուցանում են, որ անգլիական ցեղերի յարձակմանը նա- խագիծը առանց դադարելու գործադր- վում է: Պաշտօնական մամուլի լու- թիւնը ասելի վատ ստուեր է ձգում ֆրանսիացիների դրութեան վերայ: Մի- միայն այս վերջին ժամանակներում արեւելի թերթեր, ինչպիսիք է «Revue Francaise» խոստովանում են, որ գործե- լի ընթացքը օբանեան Սահարայում պա- կաւ յաջող են, քան Թունիսից հեռա- գիրները ծանուցանում են, որ ֆրանսիա- ցիների բոլոր պահանջները կատա- րում է բնիկ կառավարութիւնը: Մա- նաւանդ առաջին պաշտօնեայ Մուստա- ֆան առանձին աշխատում է կառարել ֆրանսիական կառավարութեան բոլոր ցանկութիւնները, որոնց նա այնպիսի կանակորութեամբ մերժում էր: Մուս- տաֆայի հանապարհորդը արդէն որո- շուած է, նրան կը հանապարհակեն բազ- մաթիւ ուղեկիցներ: Ֆրանսիական կա- ղարութիւնը յայտնել է բնիկ, որ նա հաճութեամբ կ'ընդունէ բնիկ գե- ապանին:

Իւր հրամանի երաւ շատ-դրամատիկական երեւոյթը մասնակցութեամբ ու Չմէկեա- նի, որ Պապովի, պոյ. Լեարովի, Զմը- կեանի և այլոց: Կր ինքնապաշտն առա- ջին մասի մէջ յատաճարան «Փարիզու աղքատներ» գրամայի, երկրորդ մասը կը լինի գրականական-կառավարական, ո- ղի մէջ պ. Զիւգոնը կ'աճէ Զուգակի վերայ, երրորդ մասը Շիլլերի «Աւազակ- ների» չորրորդ գործնութիւնը (Անձնա- սպանութիւն ֆրանց Մորի): Տեղերի գը- ները սովորական են:

ԿԱՐՍԻՑ մեզ գրում են.

— Կարում գործող անհատներին շատ ժողովներ կան - քաղաքական, քաղաքական, ազգային և այլն: Բայց ինչ են անում, պատասխան, - օրին, միայն այս է յայտ- նի, որ գործելու տակ իրենցում են: Զմե- հատկանում ինչ հարկաւոր են աշխատ- ժողովներ ունենալ, բաւական է մի կա- տարեալ խումբ ժողով և նա բոլորը կը կատարէ, իսկ այժ իսկ և իսկ կրկնու- լի կ'կատարեն և դարձել:

— Աշխարհաշույն Վ. Գ. Շիրակունին շատ լաւ միջոց է բունել Շիրակը կառա- վարելու: Նա ամենաբարձր կառավարել է կարծես, - քաղաքացիների ձեռքը, քաղաքա- ներին թակել, փրկները խել, պաշա- տակաւորութիւնից արդեւել, կենդանի- ներ և մարդիկ բանաւորիկ - իւր գործն է չինել, միով բանիկ այս տարի Շիրակի պատիւն է կարծել:

— Այս օրերը վերջապէս քաղաքի մէջ ձմեռուան մէջ գործադար ապրանք- ները գտան, ու՛մ մօտ, հարցնում ես, պատասխանում են, տարիականաւ մի- ստորին ծառայողի մօտ:

ՄԵՆՎԱՐԱՎԻՍԻՑ մեզ գրում են. — Փարիզի մի գեղեցիկ միջոց էլ են ընտրել օր ցերեկով տանել տաւարը: Երբ արեւը լինում է ամենաբարձր տանելի է զալիս թուրքը շուտ շուտ զալիս է և քաղաք է տաւարը իւր արտառողից և այնուհետև արեւի մինի թուրքով կապում, յետոյ գիւլերը կամ միւս օրը զալիս է, տանում է յալիսականութեամբ: Այս տեսակ գէպերը շատ են պատահում, երբ տաւարները շատ փնտրելուց յետոյ, գտնում են մի օր- նէ տարի խորում կապած:

Յօդուտ Վարպէ Գալիի ստացանք տ. Վարպէի խօսակցութեանց 20 օրի- նակ «Երկու խօսք հայոց լրօնի և յատ- թիւնների մասին» Միքայէլ Պատկա- նեանի, 10 օրեակ «Տնային բժշկական մարմնամարզութիւն» բժ. Երեքերի:

Շնորհակալութեամբ ստացանք պ. Ներսէս Սիմեոնեանի իւր հրատարակած «Տնային բժշկական մարմնամարզու- թիւնը» ամեն հասակի տղամարդկանց և կանաց, համար 45 պատկերներով, չարադ- րութիւն բժ. Երեքերի, Գիւնն է 40 կողմ, ծախվում է «Անդրոնական» և «Կովկա- սեան» գրաքանդակողներում և տալ- րանաւոր պ. Մ. Վարդանեանի մօտ:

Յօդուտ Վարպէ Գալիի ստացանք մի անյայտ պարոնից պ. Տէր-Գրիգորեա- նի «Վեպո» գիրքը:

«Դեք. Կը» լրագիրն խորովից հե- ազգրում են, որ Տրօյիկի տնտեսական բրդի գինը շատ ինչն է:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ Մալիկէ-Պալի-Լիւրէ - Յունիսի 2- ին վախճանուեցաւ փարիզում Մակսիմի- լիէն-Պալի-Լիւրէ խորէն, որ յայտնի է ֆրանսիական գրականութեան մէջ իւրեւ նշանաւոր հրապարակախօս և լեզուա- րան, անդամ էր ֆրանսիական ինտի- տուտի 2 ձեռնարկների և ցմահ ընտ- րուած ծերանդակի անդամ, ծնուեցաւ փարիզում 1 փետրվարի 1801 թ., ուր և ստացել է իւր սկզբնական կրթութիւնը: Սկզբում սա ընտրւած էր բժշկականու- թիւնը, որի մէջ մեծ յաջողութիւն ու- նեցաւ, բայց շուտով հրաժարվեցաւ:

Թէ այդ պատճառից և թէ մրցանակից և նուիրից իրան լեզուաբանութեան և բժշկականութեան պատմութեան նախա- պէս ուսումնասիրելով յունական, արա- բական և ասորական լեզուները, ինչպէս և հին և նոր լեզուներ: Սա մասնակցում էր շատ ամապրերին և առանձին ժողո- վածներին: Հիպոկրատի հեղինակու- թիւնները թողնումնեց (1839 - 1861 թ.) 10 հատորներից բաղկացած, որ և նրան միջոց տուեց այսպէս անուանուել «ար- ձանագրութեանց ձեւարանը», մանկու- լիտէն գիտնում էր գեղեցիկագիտական համագործակցութեան մասնակցի էր յայտնան յերափոխութեան մեծ ուրախութեամբ հանդիպեցաւ փետրվարի յերափոխու- թեան, ինչպէս իւր քաղաքական հա- մագումնայ կատարումը, տակաւ շու- տով նուազաւ 48 թ. քաղաքական գոր- ծունէութեանց, և մարտի 4-րդ փարիզի խորհրդարանի անդամութիւնը, զիմեց նորից գիտնական գրադրանքներին, այն է բժշկական հետազոտութեանց և ֆրան- սիական լեզուի ուսումնասիրութեանը: Դեռ 1844 թ. արձանագրութեանց ձեւարա- նի կողմից մասնագործի անդամ ընտ- րուեցաւ «Histoire litteraire de la Fran- ce» անագիւր ժողովածուն վերջացնելու և այդ ժողովածուի XXI, XXII և XXX- րդ հատորներին յորինողներից մէկն էր: Իսկ խորէն ամենամեծ աշխատանքը կազմում է «Dictionnaire de la langue francaise», որի մէջ բացի ֆրանսիական բառարանների մէջ եղած սովորական բացատրութիւններից, բովանդակում է բառերի գնահատան մեքերով գործածու- թեանց օրինակները, ցոյց տուած իւ- րեանց աղբիւրներով: Այս աշխատու- թիւնը սկսած է 1844 թ. առաջին հատո- րը յայտ տեսաւ 63 թ., իսկ վերջինը 72 թ.: Սա ամենաշեղծանդ պաշտպա- ներից մէկն էր Օգիւստ Կոնտի գիտնա- կան և դրական բնաւորութիւն ունեցող պոզիտիվ փիլիսոփայութեան և 1845 թ. հրատարակեց «Analyse raisonnée du cours de philosophie positive», որ կօն- տի վարդապետութեան պարզ և գեղեցիկ բացատրութիւնն է: Իւր Վիլլուրովի հետ 1867 թ. հիմնած «Philosophie positive» օրագրի մէջ հրատարակեց մի նշանաւոր յօդուած «Des origines organiques de la m.r.(e)» անունով: Փարիզի պաշարման ժամանակ Գամբետտան նշանակեց նո- րան պրօֆէսոր պատմութեան և աշխար- հագրութեան կրթականիսական ուսում- նարանում, իսկ 71-ին ֆրանսիական Տեմարանի անդամ, չը նայելով Գիւլպե- լու կախկապութիւն բոլոր աշխատանայ, որ լիտիէի բոլոր զաղապարները անբա- րոյական և անաստուած էր համարում: Ֆրանկ-պրուսական պատմութեանց յետոյ ընտրվեցաւ ազգային ժողովի անդամ, որ միշտ ձայն էր տալիս հանրապետա- կան փոքրամասնութեան հետ: 75-ին ընտրվեցաւ մինչև ցմահ սենատոր: Բացի վերոյիշեալներից նա գրել է Histoire de la langue francaise (62 թ.), «Médecine et médecins» (71 թ.), «La science au point de vue philo- sophique» (73 թ.) «Fragments de physiologie positive et de sociologie contemporaine» (76 թ.), «Applica- tions de la philosophie positive au gouvernement des sociétés» (49 թ.), «Conservation, révolution et positivis- me» (52 թ.), «Auguste Comte et la philosophie positive» (62 թ.): Խորէն ունի և թարգմանութիւններ ինչպէս Թարգ- մանել է Եսոպոսի «Das Leben Jesu» երեւի հեղինակութիւնը:

Իւր հրամանի երաւ շատ-դրամատիկական երեւոյթը մասնակցութեամբ ու Չմէկեա- նի, որ Պապովի, պոյ. Լեարովի, Զմը- կեանի և այլոց: Կր ինքնապաշտն առա- ջին մասի մէջ յատաճարան «Փարիզու աղքատներ» գրամայի, երկրորդ մասը կը լինի գրականական-կառավարական, ո- ղի մէջ պ. Զիւգոնը կ'աճէ Զուգակի վերայ, երրորդ մասը Շիլլերի «Աւազակ- ների» չորրորդ գործնութիւնը (Անձնա- սպանութիւն ֆրանց Մորի): Տեղերի գը- ները սովորական են:

ԿԱՐՍԻՑ մեզ գրում են.

— Կարում գործող անհատներին շատ ժողովներ կան - քաղաքական, քաղաքական, ազգային և այլն: Բայց ինչ են անում, պատասխան, - օրին, միայն այս է յայտ- նի, որ գործելու տակ իրենցում են: Զմե- հատկանում ինչ հարկաւոր են աշխատ- ժողովներ ունենալ, բաւական է մի կա- տարեալ խումբ ժողով և նա բոլորը կը կատարէ, իսկ այժ իսկ և իսկ կրկնու- լի կ'կատարեն և դարձել:

— Աշխարհաշույն Վ. Գ. Շիրակունին շատ լաւ միջոց է բունել Շիրակը կառա- վարելու: Նա ամենաբարձր կառավարել է կարծես, - քաղաքացիների ձեռքը, քաղաքա- ներին թակել, փրկները խել, պաշա- տակաւորութիւնից արդեւել, կենդանի- ներ և մարդիկ բանաւորիկ - իւր գործն է չինել, միով բանիկ այս տարի Շիրակի պատիւն է կարծել:

— Այս օրերը վերջապէս քաղաքի մէջ ձմեռուան մէջ գործադար ապրանք- ները գտան, ու՛մ մօտ, հարցնում ես, պատասխանում են, տարիականաւ մի- ստորին ծառայողի մօտ:

ՄԵՆՎԱՐԱՎԻՍԻՑ մեզ գրում են. — Փարիզի մի գեղեցիկ միջոց էլ են ընտրել օր ցերեկով տանել տաւարը: Երբ արեւը լինում է ամենաբարձր տանելի է զալիս թուրքը շուտ շուտ զալիս է և քաղաք է տաւարը իւր արտառողից և այնուհետև արեւի մինի թուրքով կապում, յետոյ գիւլերը կամ միւս օրը զալիս է, տանում է յալիսականութեամբ: Այս տեսակ գէպերը շատ են պատահում, երբ տաւարները շատ փնտրելուց յետոյ, գտնում են մի օր- նէ տարի խորում կապած:

Յօդուտ Վարպէ Գալիի ստացանք տ. Վարպէի խօսակցութեանց 20 օրի- նակ «Երկու խօսք հայոց լրօնի և յատ- թիւնների մասին» Միքայէլ Պատկա- նեանի, 10 օրեակ «Տնային բժշկական մարմնամարզութիւն» բժ. Երեքերի:

Շնորհակալութեամբ ստացանք պ. Ներսէս Սիմեոնեանի իւր հրատարակած «Տնային բժշկական մարմնամարզու- թիւնը» ամեն հասակի տղամարդկանց և կանաց, համար 45 պատկերներով, չարադ- րութիւն բժ. Երեքերի, Գիւնն է 40 կողմ, ծախվում է «Անդրոնական» և «Կովկա- սեան» գրաքանդակողներում և տալ- րանաւոր պ. Մ. Վարդանեանի մօտ:

Յօդուտ Վարպէ Գալիի ստացանք մի անյայտ պարոնից պ. Տէր-Գրիգորեա- նի «Վեպո» գիրքը:

«Դեք. Կը» լրագիրն խորովից հե- ազգրում են, որ Տրօյիկի տնտեսական բրդի գինը շատ ինչն է:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ Մալիկէ-Պալի-Լիւրէ - Յունիսի 2- ին վախճանուեցաւ փարիզում Մակսիմի- լիէն-Պալի-Լիւրէ խորէն, որ յայտնի է ֆրանսիական գրականութեան մէջ իւրեւ նշանաւոր հրապարակախօս և լեզուա- րան, անդամ էր ֆրանսիական ինտի- տուտի 2 ձեռնարկների և ցմահ ընտ- րուած ծերանդակի անդամ, ծնուեցաւ փարիզում 1 փետրվարի 1801 թ., ուր և ստացել է իւր սկզբնական կրթութիւնը: Սկզբում սա ընտրւած էր բժշկականու- թիւնը, որի մէջ մեծ յաջողութիւն ու- նեցաւ, բայց շուտով հրաժարվեցաւ:

Իւր հրամանի երաւ շատ-դրամատիկական երեւոյթը մասնակցութեամբ ու Չմէկեա- նի, որ Պապովի, պոյ. Լեարովի, Զմը- կեանի և այլոց: Կր ինքնապաշտն առա- ջին մասի մէջ յատաճարան «Փարիզու աղքատներ» գրամայի, երկրորդ մասը կը լինի գրականական-կառավարական, ո- ղի մէջ պ. Զիւգոնը կ'աճէ Զուգակի վերայ, երրորդ մասը Շիլլերի «Աւազակ- ների» չորրորդ գործնութիւնը (Անձնա- սպանութիւն ֆրանց Մորի): Տեղերի գը- ները սովորական են:

Թէ այդ պատճառից և թէ մրցանակից և նուիրից իրան լեզուաբանութեան և բժշկականութեան պատմութեան նախա- պէս ուսումնասիրելով յունական, արա- բական և ասորական լեզուները, ինչպէս և հին և նոր լեզուներ: Սա մասնակցում էր շատ ամապրերին և առանձին ժողո- վածներին: Հիպոկրատի հեղինակու- թիւնները թողնումնեց (1839 - 1861 թ.) 10 հատորներից բաղկացած, որ և նրան միջոց տուեց այսպէս անուանուել «ար- ձանագրութեանց ձեւարանը», մանկու- լիտէն գիտնում էր գեղեցիկագիտական համագործակցութեան մասնակցի էր յայտնան յերափոխութեան մեծ ուրախութեամբ հանդիպեցաւ փետրվարի յերափոխու- թեան, ինչպէս իւր քաղաքական հա- մագումնայ կատարումը, տակաւ շու- տով նուազաւ 48 թ. քաղաքական գոր- ծունէութեանց, և մարտի 4-րդ փարիզի խորհրդարանի անդամութիւնը, զիմեց նորից գիտնական գրադրանքներին, այն է բժշկական հետազոտութեանց և ֆրան- սիական լեզուի ուսումնասիրութեանը: Դեռ 1844 թ. արձանագրութեանց ձեւարա- նի կողմից մասնագործի անդամ ընտ- րուեցաւ «Histoire litteraire de la Fran- ce» անագիւր ժողովածուն վեր

